

1. HAUR ESKOLAK FINANTZATZEA ETA KUOTAK GEHIAGO HOMOGENEIZATU BEHARRA

1. Sarrera

Seme-alabak dituzten familiei laguntzeko Erakundearteko Planak EAeko hiru urte bitartekoentzako hau eskolen arauketa ekarri du. Beraren oinarritzko helburua ekonomia-aren, gizartearen eta lanaren aldetik oztupoak kentzea da, familiek askatasunez erabakita nahi dituzten seme-alabak izan ditzaten. Plan horrek zenbait neurri ezarri ditu; esate baterako, familiei laguntzeko zerbitzuei buruzkoak. Berorien artean adingabeen hezkuntzarako arreta-zerbitzuak daude sarturik.

Haur eskolei buruz onetsiriko arautegiak (EAEn hiru urte bitarteko haurrentzako hau eskolak arautu dituen abenduaren 17ko 297/2002 Dekretuak) agerian jarri duenez, adin horretatik beherako adingabeei hezkuntza-arretaren kalitatea bermatuko dien gutxieneko antolamendu orokorra egin behar da. Ildo horretatik, gehienek onartzen dute EAEn egoera hau dugula:

“...adin hauetako haurrei baldintza ezberdinak dituzten ikastetxe askotarikotetan ematen zaie arreta: udalen haur eskoletan, hartzaindegi pribatuetan, irabazi-asmorik gabeko erakundeen mendeko hartzaindegietan, eta bi urteko umeak eskolatzeko geletan, ikastetxe pribatuetan nahiz ikastetxe publikoetan. Lanpostuen eskaintza publiko eta pribatua oso ezberdina da lurralde eta udalerraren arabera. Halaber, lurralde eta udalerrri bakoitzean dagoen eskaria bera ezberdina da. Gauzak horrela, hiru urte bitarteko umeentzako hezkuntza-arreta arautu egin behar da: bai adin horretako haurrentzako hezkuntza-arretaren kalitatea bai zerbitzu horrek familiei lagunduz betetzen duen funtzioa bermatu egin behar dira. Laguntza horren xedea lanbidea eta familiako bizitza uztartzeko aukera ematea da.”

Jakina denez, haurrentzako zerbitzu hauen plangintza diseinatu edo itxuratzeko aukera aztertzean, Hezkuntza Administrazioak, seme-alabak dituzten familiei laguntzeko Erakundearteko Planean hartzaindegi eta haur eskolen eskaintza sendotzeko jasotako konpromisoaren eraginez beharbada, uko egin dio bere hezkuntza eskaintza propioa egiteari. Horren ordez, ekimen publiko hutsaren arloan udal administrazioen lankidetzat biltzen saiatzea erabaki du eta, era berean, norbanakoen ekimena errazteko eta bultzatzeko finantzaketa-sistema ezarri du.

Horretara, haur eskolei buruz onetsiriko arategiak ekimen horiek sustatzen saiatzeko finantzabideak ezarri ditu. Alde batetik, lehendik dauden udal titulartasuneko haur eskolei eusteko lankidetzarako hitzarmenen sistema ezarri du, orokorrean aplikatu nahi den eta EAEko 72 udalari biltzen dituen Haurreskolak izeneko partzuergoa sortuta gauzatu den partzuergo-bidearen kalterik gabe. Beste alde batetik, xedatu du titulartasun pribatuko haur eskolentzat diru-laguntzak emateko aukera ere izango dela.

Nolanahi ere, seme-alabak dituzten familiei laguntzeko Erakundearteko Planak berak Eusko Jaurlaritzaren aldetiko finantzaketarako zenbait konpromiso dakartza berekin; hona hemen konpromiso horiek, laburbilduta:

- 2 urte arteko haurrentzat: plazen kostuaren % 60 finantzatzeko konpromisoa, haien titulartasuna kontuan hartu gabe.
- 2 eta 3 urte bitarteko haurrentzat: titulartasun publikoa ez duten plazen kostuaren % 60 eta titulartasun publikoko plazen kostuaren % 100 finantzatzeko konpromisoa.

Gainerako finantzaketa gurasoek, beken arloko politikak eta beste erakunde pribatu batzuek bete beharko dute. Era berean, Planak berak bere egin duen helburua dugu honako hau: gurasoei kuoten homogeneousotasuna eskaini ahal izatea, abiapuntuko egoera ezberdina den arren: heterogeneotasun handiko egoera, hain zuzen.

Horiek dira, laburbilduta, hiru urte bitarteko haurrentzako hezkuntza-arretari buruz erakunde-arloan egin den lanaren aurrekariak. Jarraian, ezarritako laguntza-bideen arabera finantzaketarako konpromiso horiek nola zehaztu diren zirriborrazten saiatuko gara:

2. **Hiru urte bitarteko haurrentzako arreta-zerbitzuak finantzatzeko formulak**

2.1. **Toki korporazioekin lankidetzak hitzarmenak egiteko deialdiak**

Formula hau berariaz ezarrita dago haur eskolak arautzen dituen abenduaren 17ko 297/2002 Dekretuko bigarren xedapen gehigarrian. (*“Udal titulartasuneko haur eskoletako eta haurtzaindegietako egungo eskaintza sendotzeko xedez, Hezkuntza Administrazioak dekretu hau indarrean jarri aurretik haur eskolak edo/eta haurtzaindegia sortu dituzten Toki Korporazioekin Hitzarmenak ezarriko ditu...”*)

Formula honen bitartez lortu nahi den helburua finantzaketa progresiboarekin hasi eta jarraitzea da, 2005-2006 ikasturtean 2 urte arteko tartean kostuaren % 60 eta 2 eta 3 urte bitarteko tartean % 100 finantza dadin.

2003-2004 ikasturterako egindako deialdian aurreikusita zegoen 0-2 urte bitarteko tartearentzat kalkulaturiko moduluaren % 50eko eta 2-3 urte bitarteko tartearentzat kalkulaturiko moduluaren % 80ko finantzaketa. (*Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa sailburuaren 2003ko azaroaren 12ko Agindua, 2003/2004 ikasturterako diru-laguntzetarako deialdia egin duena eta hiru urte bitarteko haurrentzako haur eskolen titularrak diren Toki Korporazioei Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailaren eta aipatu Toki Korporazioen arteko lankidetzak hitzarmenak egiteko deialdia egin diena – azaroaren 27ko EHAA).*

2004-2005 ikasturte honetarako iragarritako deialdian ez dago horri buruzko aldaketarik egin. (*Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa sailburuaren 2004ko azaroaren 10eko Agindua, diru-laguntzetarako deialdia egin duen eta hiru urte bitarteko haurrentzako haur eskolen titularrak diren Toki Korporazioei Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailaren eta aipatu Toki Korporazioen arteko lankidetzak hitzarmenak egiteko deialdia egin dien Agindua 2004ko ekitaldian aplikatzeko egokitu duena – azaroaren 19ko EHAA)*

2.2. **Partzuergo formula**

Formula hau sartuta dago, halaber, azaroaren 17ko 297/2002 Dekretuko bigarren xedapen gehigarrian. (“...*, Eusko Jaurlaritzak Euskadiko beste erakundeekin elkarlanean garatuko duen eskaintza publikoa zabaltzeari begira etorkizuneko jarduketak kontuan harturik, baita partzuergokoak ere*”)

72 udalerri Haurreskolak partzuergoari arian-arian atxikitzearen kariaz sinatu diren lankidetzak hitzarmenen ildotik finantzaketa-zamak honelako banatu dira:

Eusko Jaurlaritza	% 60
Kasuan kasuko udala	% 10
Familiak	% 30

2.3. **Titulartasun pribatuko haur eskolentzako laguntzetarako deialdiak**

Formula hau azaroaren 17ko 297/2002 Dekretuko hirugarren xedapen gehigarrian ezarritakoa da. (“*Halaber (...), Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak, egungo eskaintza sendotu eta, hala behar dela uste izanez gero, zabaltzeko xedez, ikasturte bakoitzerako diru-laguntzetarako deialdia egingo du hiru urte bitarteko haurrentzako titulartasun pribatuko haur eskolentzat, dekretu honetako lehenengo xedapen gehigarrian ezarritako irizpideak kontuan harturik*”).

Beraren helburua finantzaketa progresiboarekin hasi eta jarraitzea da, plazen kostuaren % 60ko finantzaketa iritsi arte.

2003-2004 ikasturterako egindako deialdian ezarrita zegoen 0-2 urte bitarteko tartearentzat kalkulaturiko moduluaren % 40ko eta 2-3 urte bitarteko tartearentzat kalkulaturiko moduluaren % 48ko finantzaketa. Modulu horiek hitzarmen sistemaren bitartez udal titulartasuneko eskolentzako laguntzak kalkulatzeko kontuan harturikoen antzekoak ziren. (*Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa sailburuaren 2003ko azaroaren 24ko Agindua, hiru urte bitarteko haurrentzako titulartasun pribatuko haur eskolentzako 2003/2004 ikasturterako laguntzetarako deialdia egin duena – azaroaren 9ko EHAA).*

2004-2005 ikasturte honetarako iragarritako deialdian finantzaketa-marjina berberak (% 40 eta % 48) daude, baina kalkulatzeko metodoa aldatuta dago, geroago esango dugun modura. (*Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa sailburuaren 2004ko azaroaren 9ko Agindua, hiru urte bitarteko haurrentzako titulartasun pribatuko haur eskolentzako 2004/2005 ikasturterako laguntzetarako deialdia egin duena – azaroaren 12ko EHAA).*

2.4. **Familiantzako diru-laguntzak**

Azkenean, zuzeneko finantzaketarako bide edo sistema batez ari ez bagara ere, derrigorrez adierazi behar da Administrazioak familiei laguntzeko diru-laguntzei buruzko araubidea ere aurreikusi duela.

Administrazioak horri buruz eragozpenik gabe onartu duenez, EAeko haur eskolatan errealitate anitz daudela eta, ezin da kuota bakarreko eredurik zehaztu, ezta diruz laguntzeko eredurik ere. Horren ondorioz, azkenean, zenbatekoa aurretik zehazten zaien diru-laguntzen sistema aukeratu da, famili unitateko kideen kopuruaren eta urteko errentaren zenbatekoaren arabera kalkulaturiko tarte batzuen arabera. Horiek beste edozein laguntzarekin bateratu ahal direla adierazi da, baldin eta famili unitateak jasaten duen zuzeneko kostua gainditzen ez bada. *(Etxebizitza eta Gizarte Gaietako sailburuaren 2003ko abenduaren 23ko Agindua, hiru urtetik beherako haurrak dituzten familiantzat eta hiru urtetik beherako umeentzako arretarako ikastetxe sarea sendotzeko diru-laguntzetarako deialdia egin eta beroriek nola eman arautu duena – abenduaren 31ko EHAA).*

3. **Hiru urte bitarteko haurrentzako arreta-zerbitzuak finantzatzeko neurriei buruzko lehenengo balorazioak**

2003-2004 ikasturtean hartutako esperientziaren bitartez zenbait balorazio aurrera daitezke finantzatzeko edo diruz laguntzeko neurriei buruz. Izan ere, gure ustez, argi dago Administrazioek finantzatzeko egindako esfortzuek ez dutela familiek ordaindu behar dituzten kuoten homogeneotasun handiagorik ekarri. Homogeneotasun hori lortzea zen, baina, seme-alabak dituzten familiei laguntzeko Erakundearteko Planaren xedea.

3.1. **Familiantzako laguntzak edo diru-laguntzak**

Esan gabe doa Etxebizitza eta Gizarte Gaietako Sailak kudeatzen duen diru-laguntzen sistemak zelanbait lagundu egiten diela baliabide urriagoak dituzten familiei. Alabaina, laguntza hauek, itxuratu diren bezala (famili unitateari buruzko datu ekonomikoen arabera aurretik zehaztu bai baina ordaindutako kuotak kontuan hartu gabe ateratako kopuruak), ezin dira tresna egokiizat hartu, familiek ordaindutako kuotetan dauden diferentziak zuzentzeko.

3.2. **Titulartasun pribatuko eskolak finantzatzea**

Azken hilabeteetan gero eta kritika gehiago egin dira, ikastetxe pribatuen titularrei eman zaien aldeko tratua agerian jarri dutenak, horixe baita laguntza sistemaren azken ondorioa. Izan ere, eman zaien finantzaketaren bitartez, kuotak txikiagotu eta matrikula kopurua igo ahal izan dute.

Egin-eginean ere, zenbait argitalpenek, hala nola, Ekonomia eta Gizarte Arazoetarako Batzordeak urtero bezala egindakoak, EAeko haur eskoletako matrikularen bilakaeraren berri eman dute. Bertan ikastetxeen titulartasunaren arabera ikasle banaketari buruz adierazten denez, 2002-2003 ikasturtean gehienak (% 53,8) ikastetxe publikoetan matrikulaturik egon arren, 2003-2004 ikasturtean,

297/2002 Dekretua argitaratu denez geroztik, % 49 ikastetxe pribatuetan egon dira eta % 50,5 ikastetxe publikoetan.

Hezkuntza Administrazioak berak erantzun egin dio egoera honi. Hezkuntza Ikuskatzailetzak 2003-2004 ikasturtean hiru urte bitarteko haurrentzako haur eskolen jarraipena egin zuela eta, egiaztatu ahal izan genuen kuotak ezberdinak zirela eta, gainera, ikastetxeen % 10,9k, gutxienez, kuotak gutxitu zituela, jasotako diru-laguntzaren arabera.

Horregatik, titulartasun pribatuko haur eskolak finantzatzeko sistemari buruz aritu garenean aurreratu dugunez, 2004-2005 ikasturterako iragarritako laguntza deialdiak aldaketa handia ekarri du. Laguntza ez da aurretik zenbatetsitako modulu baten arabera kalkulatu, familiek benetan ordaindutako urteko kuotaren arabera baino.

3.3. **Titulartasun publikoko plazak finantzatzea**

Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa sailburuak Legebiltzarrean 2004ko azaroaren 23an egindako agerraldian eman zituen datuen arabera, titulartasun publikoko plazaren eskaintza oso dibertsifikaturik dago. Izan ere, honela sailka ditzakegu eskaintza horretako 14.951 plazak:

- 3.336, hau da, % 12,60, udal titulartasunekoak dira.
- 1.943, hau da, % 7,30, Haurreskolak partzuergoaren mendekoak dira.
- Eta gainerakoak, % 36,30, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailaren mendeko ikastetxe publikoetakoak dira, 2 eta 3 urte bitarteko haurrentzako plazak.

Gogoan izan dezagun, plaza horiei dagokienez, finantzaketa-helburua 2 urte bitarteko tartean kostuaren % 60 eta 2 eta 3 urte bitarteko tartean % 100 iristea dela. Bistan denez, finantzaketa progresiborako konpromiso hori ezin da berehala gauzatu. Askok gaitzetsi dute titulartasun pribatuko haur eskolei eusteko egindako finantzaketa-efortzu handia, titulartasun publikoko eskolei eusteko egindakoarekin alderatuta. Hala ere, hori ez da gomendio honen helburua. Gure asmoa bestelakoa da: eremu publiko hutsean ere hartutako finantzaketa-neurriek kuotak homogeneoago bihurtzerik ekarri ez dutela edo horretarako lagungarriak izan ez direla erakustea.

3.3.1. **Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailaren mendeko ikastetxe publikoetako 2 eta 3 urte bitarteko haurrentzako gelak**

Oraintxe, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa sailburuak berak eman eta guk aurretik aipatutako datuen arabera, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailaren mendeko ikastetxe publikoetako 2 eta 3 urte bitarteko gela horiek eskaintako plaza guztien % 36,30 dira.

Hezkuntza Administrazioak bere eskaintza propioa bultzatzeari uko egiteko asmoa zuen hasieran, hiru urte bitarteko haurrentzako hezkuntza-arretarako zerbitzuen balizko plangintzari ekiterakoan. Asmo horrek ez du, itxuraz, behar zuen laguntza jaso toki erakundeengandik, horrelako zerbitzuen eskariari erantzun egokia emateko. Horregatik, Hezkuntza Administrazioak, azkenean,

Sailaren mendeko ikastetxe publikoetan 2 eta 3 urte bitarteko haurrentzako gelak atondu behar izan ditu.

Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailaren mendeko ikastetxe publikoetako 2 eta 3 urte bitarteko haurrentzako gelen eskaintza horrek ez du familientzat kosturik ekartzen.

Lehenengo balorazioaren arabera, esan liteke egoera hori bat datorrela seme-alabak dituzten familiei laguntzeko Erakundearteko Planean konpromisopean jarritako finantzaketa-efortzuarekin. Finantzaketa hori, behin baino gehiagotan adierazi dugun bezala, 2 eta 3 urte bitarteko haurrentzako plazen kostuaren % 100ekoa da.

Baina eskaintza hori, lurraldeetan pisu oso ezberdin izateaz gain, askoz kostu handiagoko beste eskaintza publiko batzuekin batera azaltzen da, hala nola, Haurreskolak partzuergoak edo udal titulartasuneko haur eskolek egindakoarekin batera.

3.3.2. **Haurreskolak partzuergoaren mendeko haur eskoletako plazak**

Partzuergo horrek bultzaturiko eskaintza lehendik dauden plazen kopuru osoaren % 7,30 da.

Partzuergo hori arautzen duten estatutuek –gurasoen ekarpen edo kuoten araubideari buruzko 30. artikulua, zehazki – tarifak, kuotak, prezioak edo ekarpenak finkatzea aurreikusten dute. Era berean, estatutu horietan berariaz ohartarazten denez, tarifa berberak ezarri beharko dira partzuergoko udalerrien eremu geografiko osoan.

Estatutuetako xedapen horiei jarraiki, Haurreskolak partzuergoak haurrak eskolan egoten diren ordu erreferentzia bakartzat hartzen dituzten prezio edo kuota finkoen sistema ezarri du. Horrela, haurrek eskolan bost ordu baino gehiago emanez gero, kuota 180 eurokoa izango da; eta ordu gutxiago emanez gero, kuota 135 eurokoa izango da.

Oraingo honetan esan daiteke, egiaz, partzuergoaren mendeko haur eskolek egiten duten eskaintzarik handiena bi urte bitarteko harteko haurrei zuzenduta dagoela eta etapa horretarako finantzaketa-konpromisoak, baita plazak publikoak direnean ere, plazen kostuaren % 60 bakarrik iristen duela.

Hala ere, eskola horiek ez dituzte bi urte arteko haurrentzako plazak bakarrik eskaintzen. Eskola horiek egiten duten eskaintzak udalerrri jakin batzuetan, hala nola, Donostian bertan, barnean hartzen du 2 eta 3 urte bitarteko haurrentzako plazen eskaintza ere. Hiri horretan, partzuergoaren mendeko haur eskola guztiek 2 eta 3 urte bitarteko haurrentzako hezkuntza-arreta eskaintzen dute, Bilbon eta Gasteizen ez bezala. Bi hiriburu horietan horrelako plazak udal titulartasuneko eskolek edo Hezkuntza Administrazioak berak eskaintzen dituzte.

Gauzak horrela, 2 eta 3 urte bitarteko haurrei dagokienez, Haurreskolak partzuergoaren mendeko eskolek egiten duten hezkuntza eskaintzak batzuetan udal titulartasuneko plazen eskaintzaren antzeko kostua ekartzen du familientzat. Hala ere, esan dugun bezala, berarekin batera Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailaren mendeko ikastetxe publikoetako plazen eskaintza dago, eta hori doakoa izatea proposatu da.

2 urte arteko hurrei dagokienez, partzuergoak egindako eskaintzak kostu finkoa dakar, hurrak eskolan egoten diren orduen arabera kalkulatzen dena eta EAE osoan berdina dena. Nolanahi ere den, partzuergoaren eskaintza horretan ez da aurreikusi beste inongo zerbitzu osagarrikerik eranstea.

3.3.3. **Udalen haur eskoletako plazak**

Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa sailburuak kaleraturiko datuen arabera, udalen eskaintza horrek plaza kopuru osoaren % 12,60 egiten du.

Lankidetzaz hitzarmenak egiteko iragarritako deialdiek ez dute kuotak homogeneizatzeari buruzko ezarpenik jaso. Horregatik, udal bakoitzak bere kuotak onetsi eta ezartzen ditu, kuotak berdintzeko saiorik txikiena ere egin gabe. (Ikus erantsitako koadroa).

Hezkuntza Ikuskatzailetzak egindako jarraipenaren bitartez hauxe egiatzatu ahal izan da:

“...Eskolen % 97,8k jantoki zerbitzua du. Orokorrean, jantokiari garrantzi handia ematen diote, elikagaien kalitateari eta menuen ezaugarri bereziki.

Zenbait udalek aseguru medikoa kontratatu dute. Bilboko kasuan, badute Eskola Osasunerako Zerbitzua, udalerriko ikastetxe publiko guztiei arreta ematen diena.

100eko 65,2 ikastetxek gurasoen eskola dute. Gainera, zenbait eskolatan beste zerbitzu batzuk eskaintzen dira, hala nola, aitona-amonen eskola, eskolaz kanpoko jarduerak, familientzako orientazio zerbitzua...”

Jarraipen horren ostean egindako txostenean ez da bereziki kontuan hartu kuoten arteko diferentzia. Hasiara batean, diferentzia hori udal eskola hauek eskaintako zerbitzu osagarrikeri egotz lekieke.

Baina hori ez da beti horrela izaten. Alboko eranskina behin irakurrita egiatza daiteke EAEko udalen haur eskolen arteko kuota-diferentziak ez direla egiten dituzten zerbitzuak modu ezberdinean itxuratzearen ondorio: batzuetan arrazoiak bestelakoak dira, hala nola, udalerrian bertan eroldaturik ez egotea.

4. **Ondorioak eta proposamenak**

Aurreko lerroetan, haur eskolak finantzatzearen kontu horrek interesa eta ardura pizten digula esan dugu errealitate ukazina gogora ekarriz: Administrazioak finantzatzeko egindako esfortzuek ez dutela familiek ordaindu behar dituzten kuoten homogeneotasun handiagorik ekarri. Homogeneotasun hori lortzea zen, baina, seme-alabak dituzten familiei laguntzeko Erakundearteko Planaren xedea.

Horregatik, gure ustez, aipatu dugun finantzaketa-esperientzia aprobe txatu eta bertatik abiatu beharra dago, ukituriko administrazioei beren jarduketa batzuk berrikusi eta zuzentzea komeni dela pentsaraziko dieten ondorioak finkatzeko, benetako aukeraberdintasuna sustatu eta bermatzen duen haurrentzako arreta-zerbitzurik sendotu nahi bada bederen.

Horrela, seme-alabak dituzten familiei laguntzeko Erakundearteko Planak hartutako finantzaketa-konpromisoak egituratu edo antolatzeko kontuan hartzen diren adin-tarteei erreperaturik, gure ustez, honako ondorioak atera behar dira:

2 eta 3 urte bitarteko tartea:

Azpimarratu dugun bezala, etapa honetako finantzaketa-helburua titulartasun publikoko plazen kostuaren % 100 iristea da.

Toki ekimenik ez zutela eta, zenbait udalerritan, Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailak bi urtekoentzako gelak jarri behar izan ditu bere mendeko ikastetxe publikoetan. Udalerrri horietan betetzat jo daiteke seme-alabak dituzten familiei laguntzeko Erakundearteko Plana, eta familiek haurrentzako arreta-zerbitzuok doan jasotzea bermaturik dute.

Aurretik udal eskaintza izaten zen beste udalerrri batzuetan, ordea, Eusko Jaurlaritzak sustatutako finantzaketak ez du zerbitzu hauen doakotasuna bultzatzeko neurri egokirik ekarri. Finantzaketa horrek ez du udalek finkatutako kuotak homogeneousago bihurtzeko eraginik izan.

Era berean, horrelako plazen eskaintza Haurreskolak partzuergoaren bitartez egin den udalerrietan ere ez da zerbitzuon doakotasuna ahalbidetzeko neurri egokirik aurreikusitako.

Baina bereziki azpimarratu behar da EAEko oso udal gutxik dutela eskaintza publiko bakarra. Aitzitik, errealitaterik zabaldiena eskaintza publiko bateratuen –udalarena, partzuergoarena edo sailarena (Hezkuntza Administrazioarena)– aniztasunarena da. Beraren ondorioz berehalakoena eta agerikoena kuoten arteko diferentzia da. Eta, era berean, ez da antzematen gutxieneko koordinazioa dagoenik, zerbitzu hauen eskuragarritasuna benetako aukera-berdintasuna lortzeko helburuarekin antolatzeko.

2 urte arteko haurrak:

Etapan honetan finantzaketa-helburua edo -konpromisoa % 60koa baino ez da, eta ez dago Hezkuntza Administrazioak bakarrik bere gain hartutako eskaintzarik. Hau da, kasu guztietan toki ekimenak esku hartzen du.

Zerbitzu hauek Haurreskolak partzuergoaren bitartez eskaintzen diren udalerrietan, finantzaketa-konpromisoen bitartez EAE osorako kuota berdina finkatu ahal izan dira.

Aurretik udal eskaintza zuten udalerrien kasuan, aldiz, izenpeturiko finantzaketa-hitzarmenek ez dute udalerriek xedaturiko kuotak homogeneousago bihurtzerik ekarri. Kasu batzuetan, ezberdintasun horiek udalen haur eskola batzuetako zerbitzu osagarri ezberdinak izan ahal dituzte arrazoi, hala nola, jantoki zerbitzua; baina ez da beti horrela gertatzen.

2 eta 3 urte bitarteko tartean bezala, 2 urte arteko tarte honetan ere ugari dira askotariko eskaintza publikoak duten udalerriak. Berehalako ondorioa kuoten arteko diferentzia da. Eta behar diren koordinazio mekanismoak falta dira.

Horiek dira, gure iritziz, aurreko ikasturteetako finantzaketa-esperientziaren ondorioak. Zer erantzun ahal dute ukituriko Administrazioek?

Bada, adierazi dugun bezala, seme-alabak dituzten familiei laguntzeko Erakundearteko Planak eta haur eskolei buruz onetsitako arautegiak ez dituzte ukituriko administrazioak

hiru urte bitarteko haurrentzako arreta-zerbitzu hauen doakotasuna ekarri ahal duen berehalako finantzaketa osorako konpromisopean jarri, eta hori ez da beste hezkuntza etapa batzuetan gertatzen. Adibide gisa, hiru eta sei urte bitarteko haurren hezkuntzako etapa aipa dezakegu, derrigorrezkoa ez den arren doan egiten dena.

Alabaina, azaldu nahi dugu Herri Defendatzaileen Koordinaziorako XIX. Jardu-naldietan aho batez honakoa gomendatu dugula haurrentzako zerbitzuen etorkizuneko helburu gisa: zerbitzu horien doakotasuna bermatzen saiatzea.

Hala ere, oraingoz, administrazio eskudunek finantzaketa progresiboa bakarrik bilatu behar dute, zertarako-eta finantzatzeko edo diruz laguntzeko erritmo ezberdinak aztertu edo azaltzerakoan jarraitu behar zaien irizpideak zehaztu behar direnean askatasunez erabakitzeko marjina egon dadin. Hala, adibidez, administrazioek zehaztu behar dute, mailakako finantzaketa horrek dirauen artean, ea eskaintza jakinen bat lehenetsiko duten (bere titulartasunaren arabera), edo adin-tarte jakinen bat lehenetsiko duten, eta abar; hala eta guztiz, erakunde honen iritzian, erabaki horietariko edozein hartuta ere nekez utz litezke alde batera haur eskolei buruzko arautegian ezarritako plangintza-irizpideak (abenduaren 17ko 297/2002 Dekretuaren lehen xedapen gehigarria). Lehenago ere hitz egin dugu gai honi buruz, 1998ko urteko txostenean sartu genuen gomendio orokor batean, "Haur hezkuntzako lehen zikloak Autonomia Erkidegoan duen hedadura" izenburupean.

Dena den, askatasunez erabakitzeko marjina horrek ez du inoiz bat-bateko erabakirik ekarri behar. Aitzitik, erabakion gainean hausnarketa arretatsua egin behar da, finantzatzeko edo diruz laguntzeko neurri positiboak nahi diren eta oinarriak dituzten irizpide objektiboen ondorio izatea berma dadin.

Bestela, bistan da bidegabekeria nabarmeneko eremuan gaudela eta bertan, gainera, zenbait lerro gorago aipatu dugun oinarritzko eta funtsezko printzipioa urratu daitekeela, gure ustez haurrentzako arreta-zerbitzu hauek planifikatu eta finantzatzeko orduan hertsiki bete behar dena. Gure adingabeen benetako aukera-berdintasuna sustatzeaz ari gara.

Esan dugun bezala, helburu hori lortzeko, finantzaketaren eta diru-laguntzaren helburuak hausnartu, arrazoitu eta planifikatu egin behar dira. Baina, era berean, zerbitzu horien doakotasuna bete gabeko helburua da. Hortaz, kontuan hartu behar dira zerbitzuok eskuratzeko benetako aukera-berdintasuna lortzea ahalbidetzen duten beste neurri batzuk ere, eta, edozein kasutan, diru gutxien duten familientzat doakotasun araubidea erraztu behar da.

Honako hau jakiteak poztu egin gaitu: Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa sailburuak berak Legebiltzarrean egin duen azken agerraldian, 2004ko azaroaren 23an, jendaurrean azaldu duela hiru urtetik beherako haurrentzako hezkuntza-arretako zerbitzu horien kuotak homogeneizatu beharra.

Beste alde batetik, ontzat jo behar dugu titulartasun pribatuko haur eskolentzako laguntzetarako deialdian sartutako aldaketa ere, Hezkuntza Ikuskatzaileak egindako jarraipenari esker antzemandako disfuntzioa zuzentzeko bidea emango duelakoan.

Baina, lan hori presazkoa den eremurik bada, hori, zalantzarik gabe, eskaintza publikoaren eremua da. Bestela, nekez saihestuko da aurretik aipatu ditugun egoerek azkenean disfuntzio handiak ekartzea. Hiru urte bitarteko haurrentzako arreta-zerbitzu berberak eskaintzeko hainbat ekimen publiko (Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa

Sailarena eta toki korporazioena) finantzaketa-konpromisoerik buruzko gutxieneko koordinazio gabe biltzen diren egoerak ari gara. Gutxieneko koordinazioa behar da, familiek aurre egin behar dieten kuotei eta zerbitzuok eskuratzeko tratua objektiboa bermatzeko beste neurri batzuk ezartzeari dagokienez, bereziki.

Horregatik guztiagatik, erakunde honek hiru urte bitarteko haurrentzako arretarako zerbitzu horiez arduratzen diren administrazio publikoei eta bereziki Hezkuntza, Unibertsitate eta Ikerketa Sailari honakoa gomendatu behar die:

1. Lehenbailehen zehaztea nola bete nahi duten kuotak homogeenago bihurtzen saiatzeko helburua, seme-alabak dituzten familiei laguntzeko Erakundearteko Planean jasotakoa, hiru urte bitarteko haurrentzako hezkuntza-arretarako zerbitzuak antolatzeko lanean batera ari diren ekimen publiko ezberdinak ikusita.
2. Haur eskolei buruzko arautegian ezarritako finantzaketa-tresna ezberdinak (lankidetzak hitzarmenak eta abar) erabiltzea, kuotak homogeenago bihurtzen ahalegintzeko zehazten diren estrategiak benetan bete daitezela.
3. Titulartasun ezberdineko eskaintzak metatzaren ondorioz kuota-diferentziek dirauten bitartean, beharrezko koordinazio neurriak (haurrak onartzeko irizpideak eta prozesuak bateratzea...) har ditzatela, hiru urte arteko haurrentzako arretaz zerbitzu hauek eskuratzeko benetako aukera-berdintasuna bermatu dadin.

ERANSKINA

ARABA			
Gasteiz	2004-2005 ikasturteko prezioak		
	<i>Eskolaratzea (ordutegiaren arabera)</i>	gutxienez 135,00 euro	gehienez 180,00 euro
	<i>Sehaskak (ordutegiaren arabera)</i>	gutxienez 241,26 euro	gehienez 402,10 euro
	<i>Jantokia</i>	171,21 euro	
Dulantzi	Eskolaratzea - 2005eko tarifak		
	Matrikulatzea	82,00 euro	
	gehienez 4 ordu	102,00 euro	
	4-6 ordu	122,00 euro	
	6-8 ordu	163,00 euro	
	8-10 ordu	259,00 euro	
Agurain	2005eko tarifak		
	<i>Eskolaratzea</i>	75,00 euro	
	<i>Sehaskak</i>	168,50 euro	
	<i>Jantokia</i>	9,00 euro	
Amurrio	Eskolaratzea - 2005eko tarifak <i>(famili unitatearen sarreren arabera kalkulatzen dira)</i>		
	Saio osoa	gutxienez 18,21 euro	gehienez 192,23 euro
	Saio erdia	gutxienez 9,94 euro	gehienez 115,34 euro
Murguía-Sarria (Zuia)	Eskolaratzea - 2005eko tarifak		
	Matrikulatzea	40,00 euro	
	9:00-12:30	65,00 euro	
	9:00-13:30	78,00 euro	
	9:00-15:30	104,00 euro	
	9:00-17:00	117,00 euro	
	8:00- 9:00	31,00 euro	
	17:00-18:00	31,00 euro	
Valdegovía	2005eko tarifak		
	<i>Eskolaratzea</i>		
	Matrikulatzea	80,00 euro	
	2-3 ordu	49,00 euro	
	3-5 ordu	65,00 euro	
	5-8 ordu	80,00 euros	
	<i>Jantokia</i>	31,73 euros	
Zigoitia	2005eko tarifak		
	<i>Eskolaratzea</i>		
	Matrikulatzea	81,80 euro	
	2-3 ordu	88,13 euro	
	3-5 ordu	117,47 euro	
	5-8 ordu	146,82 euro	
	<i>Jantokia</i>	36,00 euro	

BIZKAIA	
Barakaldo	Eskolaratzea – 2005eko prezio publikoa
	Honako formula hau baliaturik kalkulatzen da: famili unitatearen sarrera garbiak, zati unitateko kideen kopurua bider % 15 eta zati 11 hileko kuota. Alabaina, ordaindu beharreko kuota eskolaratze hilekoa izango da.
	Gutxienekoa 40,75 euro
	Gehienez 133,65 euro
Bilbo	Eskolaratzea – 2005eko kuota
	0-5 ordu 135,00 euro
	5-8 ordu 180,00 euro
Gatika	2005eko kuota
	Famili unitatearen sorreren eta kide kopuruaren arabera kalkulatzen dira.
	<i>Eskolaratzea</i>
	Matrikulatzea 46,00 euro
	Kuotak Gutxienez 28,00 euro gehienez 140,00 euro
	<i>Jantokia</i> 58,00 euro
	<i>Haurtxoen askaria</i> 15,00 euro
	<i>Haurren askaria</i> 10,00 euro
Santurtzi	2004-2005 ikasturteko kuota
	Famili unitatearen sorreren arabera kalkulatzen dira.
	<i>Eskolaratzea</i>
	Sehaskak gutxienez 6,00 euro gehienez 170,00 euro
	Beste gela batzuk gutxienez 6,00 euro gehienez 157,00 euro
	<i>Jantokia</i> gutxienez 0 euro gehienez 52,50 euro
GIPUZKOA	
Andoain	2004-2005 ikasturteko kuota
	Famili unitatearen sorreren arabera kalkulatzen dira.
	<i>Eskolaratzea</i> Gutxienez 92,00 euro gehienez 225,00 euro
Aretxabaleta	Eskolaratzea – 2005eko urtarril eta ekain bitarteko kuota
	0-1 urte 162,26 euro
	1-2 urte 156,25 euro
	2-3 urte 72,11 euro
	Eskolaratzea – 2005eko irail eta abendu bitarteko kuota
	0-1 urte 165,26 euro
	1-2 urte 159,25 euro
	2-3 urte 75,11 euro
Arrasate	Eskolaratzea – 2005eko kuota
	0-1 urte 223,72 euro
	1-2 urte 153,50 euro
	2-3 urte 76,75 euro

Astigarraga	2005eko kuotak		
	<i>Eskolaratzea</i>		
	Matrikulatzea	244,88 euro	
	0-5 ordu	135,00 euro	
	5-8 ordu	180,00 euro	
	<i>Jantokia</i>	55,60 euro	
Donostia	Eskolaratzea - 2005eko prezioak		
	Saio osoa		
	Familia	223,48 euro	
	Urteko sarrera jakin batzuk dituen guraso bakarreko familia	102,80 euro	
	3 ordutik gorako lansaioa jantokirik gabe	113,82 euro	
Elgoibar	Eskolaratzea - 2005eko kuotak		
	185,00 euros		
Hernani	Eskolaratzea - 2005eko kuotak (famili unitatearen sarreraren arabera kalkulatu dira)		
	<i>Eskolaratzea</i>	gutxienez 52,28 euro	gehienez 325,45 euro
Ordizia	Eskolaratzea - 2005eko kuotak (famili unitatearen sarreraren arabera kalkulatu dira)		
	<i>Eskolaratzea</i>	gutxienez 144,24 euro	gehienez 210,35 euro
Pasaia	2005eko tasak		
	<i>Matrikulatzea</i>	21,00 euro	
	<i>0 eta 2 urte bitarteko tartea</i>		
	12:00ak arte bazkaririk gabe	52,00 euro (errola)	78,00 euro (errolarik gabe)
	Ordutegi etengabea eta bazkaria	155,00 euro (errola)	232,50 euro (errolarik gabe)
	<i>2 eta 3 urte bitarteko tartea</i>		
	12:00ak arte bazkaririk gabe	36,00 euro (errola)	54,00 euro (errolarik gabe)
	Ordutegi etengabea eta bazkaria	118,00 euro (errola)	177,00 euro (errolarik gabe)
Tolosa	2005-2006 ikasturteko kuotak		
	Plaza erreserba	50,00 euro	
	Saio erdia otordurik gabe	69,40 euro	
	Arratsaldea	103,50 euro	
	Goiza eta bazkaria	181,00 euro	
	Saio osoa eta otorduak	252,50 euro	
Usurbil	2005eko kuotak		
	Saio osoa	260,00 euro (errola)	299,00 euro (errolarik gabe)
	Saio erdia eta otorduak	182,00 euro (errola)	197,60 euro (errolarik gabe)
	Saio erdia otordurik gabe	104,00 euros (errola)	119,60 euros (errolarik gabe)